

INHOUD

Ten geleide	7
Hoofdstuk 1 Basisbeginselen	8
Hoofdstuk 2 Religieuze terminologie	29
Hoofdstuk 3 Recht	58
Hoofdstuk 4 Koran	76
Hoofdstuk 5 Sjiisme	119
Hoofdstuk 6 Fundamentalisme	138
Nederlands register	177
Arabisch register	185

TEN GELEIDE

Dubbele transcriptie

Dit boek hanteert een dubbele transcriptie van Arabische termen in de titel van de lemmata: een ge vulgariseerde transcriptie die de uitspraak probeert weer te geven, en een academische transcriptie overgenomen van de Universiteit Leiden. De letters ayn en hamza worden door het teken ' gerepresenteerd. In de tekst van de lemmata worden alle Arabische namen en termen enkel in academische transcriptie geschreven opdat er geen verwarring met andere termen mogelijk is. Wie ze in een reguliere Nederlandse tekst wil overnemen, laat gewoon de diakritische tekens weg (puntjes en streepjes boven of onder de letters).

Termen uit het groene boekje schrijven we niet in transcriptie. Daarom schrijven we 'Mohammed' en 'hadj', en niet de getranscribeerde vorm (*muḥammad*, *ḥajj*). We geven niet altijd een Nederlandse vertaling in de titel van het lemma omdat sommige termen te specifiek zijn, of omdat deze termen te zeer zijn ingeburgerd in het taalgebruik.

Dubbele index

De index bestaat uit twee versies. Een versie op basis van Arabische termen, en een versie op basis van Nederlandse termen. De meeste begrippen kunnen dus op twee manieren opgezocht worden.

De lemmata zijn alfabetisch gerangschikt maar ook opgedeeld in hoofdstukken. De verschillende hoofdstukken dienen de lezer een ordelijk beeld te geven van hun plaats in de doctrine van de islam. Enkele woorden komen soms in verschillende hoofdstukken voor. Ze worden in dat geval vanuit de specifieke context van het hoofdstuk beschreven. Sommige lemmata moeten bijgevolg in verschillende hoofdstukken opgezocht worden. De asterisk naast sommige woorden verwijst naar gelijknamige lemmata in het boek.

De lemmata van het hoofdstuk koran kunnen soms vreemd overkomen. Veel personen of begrippen in de koran worden immers niet altijd in een samenhangend, narratief discours weergegeven. Deze lemmata reflecteren dan ook het fragmentarische karakter van de koran.

HOOFDSTUK 1 BASISBEGINSELEN

Allah (*allāh*)

Allah is de naam van de voor-islamitische oppergod uit het Mekkaanse pantheon. De Mekkanen aanbaden hun goden als voorsprekers bij Allah. De god Allah heerste over de natuurelementen en was de Heer van de kaāba*.

Aanvankelijk schoof Mohammed* de godsnaam Raḥmān* (de barmhartige) naar voren, maar dat sloeg niet aan. De openbaringen zetten daarop de vertrouwde 'Allah' op de voorgrond, maar de inhoud van de term versmolt met die van het godsbeeld Raḥmān. Zo ontstond Allah als koranische god: de ene barmhartige God die alles weet, hoort en ziet, als onverwekte en eeuwige heer en schepper der werelden, die op de laatste dag over elkeen recht zal spreken. Dit credo vormt de hoeksteen van de islam*: 'Er is geen god dan Allah en Mohammed* is zijn boodschapper'. De islamitische mystiek verevenwichtigde deze absolute transcendentie door (verschillende) lijsten met 99 'goddelijke namen' te ontwikkelen die Allah's eigenschappen benoemen.

Ook Arabische christenen* gebruikten in de late oudheid de godsnaam Allah als samentrekking van *al-ilāh* (de godheid). Semitisten leggen een verband met het Hebreeuwse *el*. Veel islamitische theologen daarentegen stellen dat Allah op een zuiver Arabische woordstam teruggaat, zoals *huwa* (hij) of *lwh* (versluisen). Ze belijden dat Allah dezelfde god is als Hij die zich openbaarde in het jodendom* en christendom*, maar dat de monotheïsten* de betekenis van God/Allah hebben vervormd.

Arabisch

Arabisch is de heilige taal van de islam omdat de fundamenteën van deze religie geconceptualiseerd zijn in de Arabische taal. De koran is volgens de islamitische orthodoxie het eeuwige, onveranderlijke woord van God in een 'duidelijk Arabisch' (16:103, '*arabiyyun mubīnun*'). De koran is dus in zekere zin 'de taal van God', wat impliceert dat een vertaling nooit recht kan doen aan het origineel; bijgevolg hebben vertalingen dan ook geen enkele religieuze of culturele waarde. Alle andere religieuze basisteksten - hadith*-literatuur (overleveringen over Mohammed*), *sīra/maghazī*-literatuur* (biografieën van Mohammed*), en de boeken van de *fiqh** (islamitische jurisprudentie) - zijn in het Arabisch. De oproep tot het gebed, de rituele gebeden en alle religieuze terminologie zijn steeds en overal in het Arabisch. Typerend is de latente

opvatting in de hele islamwereld, van Oezbekistan tot de Comoren, dat wie een grotere kennis heeft van het Arabisch ook een hoger geloof in de islam bereikt. Zo ook bekeerlingen die Arabische namen aannemen en Arabische lessen volgen, en islamitische leiders uit niet-Arabische landen die voor zichzelf fictieve genealogieën met Arabische oorsprong construeren.

Asabiyya ('aṣabiyya)

'*Asabiyya* is afgeleid van het werkwoord '*aṣaba* (binden) en kan worden vertaald als 'tribale samenhang'. De term kwam al voor in de pre-islamitische tijd, maar werd gepopulariseerd door de klassieke islamitische historicus Ibn Khaldūn (1332-1406) in zijn bekende werk *Muqaddima*. Hij beschreef het als een sociologisch principe ontstaan onder stammen op basis van bloedverwantschap maar met een veel grotere psychologische, sociale en politieke reikwijdte binnen elke samenleving en religie. De islam als doctrine, die ontstaan is in een Arabische tribale samenleving, heeft dan ook tribale principes als particularisme (exclusieve toewijding aan de eigen groep) en oppositionalisme (wij vs zij) in zijn denkwijze overgenomen. Antropologisch gezien is '*asabiyya* een belangrijke dynamiek achter veel sociale en politieke fenomenen van Arabische en islamitische samenlevingen.

Asjarisme (al-ash'ariyya)

Het asjarisme is de dominante theologische stroming (*kalām**) binnen de soennitische islam, en gaat terug op de hanbalitische* theoloog Abū al-Ḥasan al-Ash'arī (873-935). Hij ontkennde dat het menselijke verstand zelfstandig tot de nodige religieuze kennis kan komen en benadrukte daarentegen het belang van koran, soenna en het voorbeeld van de profeet. Al-Ash'arī heeft zich steeds afgezet tegen de moetazilieten* van wie hij de opvattingen bestreed. Voor al-Ash'arī was de koran niet gecreëerd, terwijl de moetazilieten het boek als gecreëerd beschouwden. Inzake de vrije wil verwerpt de theoloog het bestaan van secundaire oorzaken. Hij hangt daarentegen een determinisme aan dat aanvaardt dat Allah (God) alles heeft gewild in de wereld, ook de slechte daden van de mensen. Alle natuurlijke en menselijke activiteiten zijn onderworpen aan een door God van tevoren ingesteld decreet. Voorvallen op zich zijn ook niet goed of slecht: het is enkel de geopenbaarde wet van God (*sharia**) die ze goed of slecht maken. Dit goddelijk voluntarisme is misschien het belangrijkste kenmerk van de school. De rede is bij hen niet meer het criterium voor het geloof, zoals bij de moetazi-

lieten, maar de rede staat ten dienste van het geloof. Hiervoor werd hij wel afgewezen door de door hem bewonderde hanbalieten* die elke rationalisering van het geloof verketteren (dus ook de rede in dienst van het geloof). In de loop van de eeuwen waken de standpunten en de methodes van de asjaritische school soms af van die van hun stichter.

Azhar, al- (*al-azhar*)

Al-Azhar is een moskee en islamitische universiteit in Caïro, gesticht in de tiende eeuw. Vandaag is het de belangrijkste religieuze universiteit van de soennitische islamwereld. In 972 bouwde men de moskee en in 975 kreeg het zijn functie van onderwijsinstelling. Het hoogtepunt lag in de veertiende en vijftiende eeuw, na de toevlucht van wetenschappers onder de dynastie van de mammeloeken (1250-1517), toen ook andere wetenschappen volop onderwezen werden: geneeskunde, astronomie, wiskunde, geografie, geschiedenis. In 1950 werd het systeem gereorganiseerd tot drie faculteiten: sharia*, Arabische taal en 'bronnen van de religie'. In 1961 ontstonden enkele technische richtingen (ingenieurswetenschappen, geneeskunde, agricultuur), fel gecontesteerd door conservatieve geleerden en intellectuelen. Vandaag wordt het instituut gezien als de belangrijkste religieuze autoriteit van de soennitische islam.

Biografie van Mohammed - siera (*sīra*)

Sīra-literatuur verwijst als verzamelnaam naar de islamitische biografieën van Mohammed. *Sīra* als specifieke term verwijst naar de bekendste en betrouwbaarste biografie van Mohammed*, namelijk de *sīra rasūl allāh* of 'Het leven van de boodschapper van God' door Ibn Ishāq (gest. 767) in een editie van Ibn Hishām (gest. 830). Alhoewel de biografieën veel tradities bevatten is het geen hadith*-literatuur. Hadith-literatuur gebruikte immers criteria voor authenticiteit, deels als reactie op de fantasierijke en onbetrouwbare biografieën van Mohammed.

De vroege biografische literatuur over Mohammed kent vele subgenres: wonderverhalen over Mohammed, aparte verslagen over de individuele gezellen* van Mohammed (*aṣḥāb*), specifieke vormen van koranische exegese* (*tafsīr*) zoals verslagen van 'omstandigheden van openbaringen'* (*asbāb al-nuzūl*) van bepaalde koranische passages, en allerlei narratieve uitbreidingen van koranische verzen (cf. joodse midrash). Een voorbeeld van deze verhalende uitbreidingen is al-Ṭabarī's* verhaal over de 'satanische verzen'* (al-Ṭabarī, Ta'rīkh 1:1192-4, op basis van 22:52). De bredere *sīra*-literatuur heeft weinig belang voor

HOOFDSTUK 2 RELIGIEUZE TERMINOLOGIE

Aalmoes - foetoeħ (*futūh*)

Futūh is het geheel van aalmoezen, schenkingen en liefdadigheid gegeven aan soefi-sjeïks, derwisjen, en hun gemeenschappen. *Futūh* is een uitbreiding van de islamitische plicht tot liefdadigheid (*zakāt, sadāqa*) en de morele aansporing van moslims om financiële en materiële donaties te doen (kleding, voedsel en huisvesting) aan andere moslims in nood.

Abaa ('*abā*')

'*Abā*' is een lang, loszittend en vooraan open bovenkleed, gedragen over andere kleding, soms in de vorm van een mantel, bedoeld voor mannen, maar soms ook door vrouwen gedragen, zowel door Arabieren als door niet-Arabieren en door elke sociale klasse in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Andere benamingen zijn '*abāya* of '*abā'a*.

Abassieden

De abassieden waren de tweede islamitische dynastie (750-1258) die ontstond na het oemmayadentijdperk (660-749). De dynastie noemde zich afstammelingen van Mohammeds oom 'Abbās en claimde een universeel kalifaat te zijn voor de gehele islamwereld. Onder hun bestuur verhuisde de hoofdstad van Damascus naar Bagdad.

Het abassidische rijk kende haar hoogtepunt van de achtste tot de elfde eeuw en vertegenwoordigde op heel wat vlakken (literatuur, architectuur, wetenschap,...) een hoogstaande cultuur, waarbij de christelijke en joodse minderheden een essentiële rol speelden. Van 827 tot 847 legden de abassidische kaliefen het 'rationalistische' moetazilisme* op als officiële staatsideologie, maar vanaf 848 werd de soennitische orthodoxie hersteld. In 1258 werd Bagdad door de invallende Mongolen van de kaart geveegd. Het betekende meteen het einde van het abassidentijdperk. De abassieden speelden nog een nominale rol tot 1517, waarna de ottomanen de nieuwe dominante dynastie werden.

Abortus - al-ijhaad (*al-ijhād*)

Abortus is binnen de Islam tot op een zekere hoogte toegestaan, indien het leven van de vrouw in gevaar komt. De meeste geleerden hebben besloten dat de bezieling ('Allah's geest') de scheidslijn is die bepaalt of abortus toelaatbaar is of niet. Bij sommigen ligt de grens op het einde van de vierde maand, anderen beperken de periode tot veertig of vijftig

dagen. Vanaf de periode dat de vrouw bevrucht is, telt men 120 dagen, en dat is de tijd waarin zogezegd de ziel wordt ingeblazen door Allah*. Vanaf de bevruchting tot de periode van 120 dagen mag vruchtafwijving toegepast worden. Na die periode is abortus verboden, behalve wanneer het leven van de moeder gevaar loopt.

Abrogatie - naskh (*naskh*)

Abrogatie (*naskh*) betekent dat bepaalde passages in de koran worden opgeheven omdat een recentere geopenbaarde passage daarmee in strijd is. Een jonger vers (*āya**) neutraliseert dus een ouder koranvers. Men spreekt in dit verband van de 'intrekking' (*izāla*) of 'vervanging' (*tabdīl*). Dit neemt niet weg dat de verzen die geannuleerd werden (*mansukh*) wel gepubliceerd blijven in de koran, wat tot verwarring kan leiden. Abrogatie heeft zware gevolgen voor de koranexegese* (*tafsīr**) en de rechtsspraak (*fiqh**). Een vers kan bijvoorbeeld niet langer juridisch van kracht zijn hoewel de tekst in het gebed gereciteerd blijft. Een minderheid binnen de rechtsgeleerden (*'ulamā'*) is zelfs van mening dat een overlevering uit de hadith* op zijn beurt een koranvers kan vervangen. Naast interne abrogatie gebruikt men het principe ook extern voor vorige openbaringen (jodendom, christendom): de koran* schrapt chronologisch voorafgaande openbaringsteksten en maakt duidelijk welke uitspraken van deze of gene profeet nog geldig zijn.

Advies - nasīha (*naṣīha*)

Naṣīha ('oprecht advies') heeft betrekking op de oproep van de profeet tot het geven van goede raad. De oproep staat in een hadith*: 'De Boodschapper van Allah zei: Geloof (*dīn*) is oprecht advies (*naṣīha*: corrigerend advies, goede raad). Ze vroegen: Aan wie, boodschapper van Allah? Hij zei: Aan Allah en Zijn boek en Zijn boodschapper en de imams (leiders) van de moslims en het gewone volk.' Deze hadith is vermeld in veel van de standaard hadith-collecties en wordt beschouwd als één van de algemene principes van de islam.

Afvallige - moertadd (*murtadd*)

Iemand die de islam afvalt wordt binnen de normatieve theorie van de islam gezien als de ergste soort ongelovige (*al-riddatu aqbaḥu anwā'i al-kufri wa aghlazuhā*, 'afvalligheid is de lelijkste en ergste vorm van ongelooft'), waarschijnlijk omdat binnen de tribale groepslogica van de islam verraad erger is dan ongelooft, en anderen kan aansteken, wat de groep aantast.

Volgens de islamitische wet verdient een mannelijke afvallige - indien volwassen, bij zijn verstand en niet gedwongen tot afvalligheid - de doodstraf. Geloofsafval had privaatrechtelijke gevolgen die ook in de tegenwoordige tijd optreden in vele landen waar islamitisch familie-recht deel uitmaakt van de wetgeving. Omdat een moslimvrouw niet gehuwd mag zijn met een niet-moslim wordt het huwelijk met een man die 'de islam verlaat' onmiddellijk en automatisch (*ipso facto*) ontbonden en/of als zodanig beschouwd. De kinderen worden ondergebracht bij moslimfamilieleden van de man. Hij kan ook niet meer erven van moslims.

Aga Khan (*āghā khān*)

Deze titel werd voor het eerst door de Iraanse heerser Fath 'Alī Shāh Qājār verleend aan Hasan 'Alī Shāh (1804-1881), de zesenvestigste ismaëlitische imam. Tegenwoordig is het de titel van de imams van de sjiiitische gemeenschap van de nizari ismaëlieten* van de moderne tijd.

Ansaar (*anṣār*)

Omdat zijn prediking aanvankelijk niet aansloeg in Mekka trok de profeet Mohammed* met zijn beperkte ploeg aanhangers naar Yathrib, later Medina ('de stad') genaamd. Deze tocht wordt de *hijra* (emigratie*) genoemd, en het is de latere, tweede kalief 'Umar (577-644) die besliste om de islamitische kalender* te laten starten in het jaar van deze emigratie. In Medina konden de *muhajirūn* (zij die de tocht hebben meegemaakt) rekenen op de steun van een aantal inwoners van die stad: zij worden de *anṣār* of 'helpers' genaamd. Toen Mohammed stierf waren de *anṣār* in de meerderheid, ook al nam hun invloed later af. In de eerste decennia van de islam hebben de *anṣār* zich vaak achtergesteld gevoeld ten opzichte van de *muhajirūn*.

Asbaab al-noezoel (*asbāb al-nuzūl*)

Binnen de orthodoxe islam wordt er vanuit gegaan dat de koran* eeuwig en ongeschapen is, en dat de originele tekst zich in de hemel bevond alvorens via de aartsengel Gabriël* neer te dalen naar de aarde. De islam stelt echter eveneens dat, om de betekenis van koranverzen te begrijpen, men moet kijken naar de concrete historische context waarin Allah* (God) de verzen in kwestie heeft gereveleerd aan de profeet Mohammed. Die historische contexten zijn de *asbāb al-nuzūl* ('omstandigheden van de openbaringen'), tevens de soortnaam van biografische literatuur (*sīra**) over de koranische openbaringen. Kennis van de

HOOFDSTUK 3 RECHT

Amputatie

Amputatie (*qaṭʿ*) is een straf uit het islamitische recht of sharia*. In het islamitische strafrecht telt de straf voor drie vergrijpen: diefstal (*sariqa*), struikroverij (*ḥirāba*, *qaṭʿ al-ṭarīq*) en het verwonden (*jarḥ*) van iemand waardoor het slachtoffer een ledemaat verliest (cf. Leviticus 24:19-20, Exodus 21:24). De eerste twee misdrijven zijn *ḥadd*-misdrijven* met vaste straffen voorgeschreven door de koran: 5:38 schrijft amputatie van de rechterhand voor bij diefstal; 5:33-4 schrijft kruis-amputatie (*al-qaṭʿ min khilāf*) van rechterhand en linkervoet voor 'vechten tegen God en zijn boodschapper (Mohammed*)'. Deze frasering wordt door religieuze rechtsgeleerden opgevat als banditisme en struikroverij zonder dat er slachtoffers vallen. Er zijn wel restricties op de uitvoering zoals de minimumwaarde van de gestolen goederen (*niṣāb*). Amputatie als vergelding (*qiṣāṣ fi mā dūn al-naḥs*) is gebaseerd op 5:45. Soennitisch recht hakt de hele hand of voet af, sjiieten enkel de vingers of de tenen. De straf wordt uitgevoerd in fundamentalistische* landen waar ook het islamitische strafrecht geldt: Iran, Libië, Noord-Nigeria, Pakistan, Soedan, Mauretanië, Saoedi-Arabië, Yemen. In Pakistan en Libië werd het evenwel nooit uitgevoerd.

Analogische deductie - qiyās (*qiyās*)

Qiyās of 'analogische deductie' is een redeneertechniek van de islamitische jurisprudentie* (*fiqh*) waarbij de principes uit koran*, soenna* en *ijmā* (consensus*) worden geïnterpreteerd en uitgebreid. De functie van deze methode is echter totaal ondergeschikt aan de drie vorige rechtsbronnen en kan deze niet tegenspreken. Ze moet ook steeds van deze drie bronnen vertrekken. In de bredere zin is deductieve analogie slechts één techniek van het veel bredere principe van *ijtihād** of 'interpretatie' van rechtsbronnen. Een voorbeeld van analogische deductie: aangezien de koran (God dus volgens het islamitische discours) alcohol* verbiedt, zijn ook drugs en andere andere intoxicerende substanties verboden.

Apostasie - ridda (*ridda*): wetgeving

Onder invloed van het sharia*-denken bestaan er in nagenoeg alle islamlanden wetten tegen apostasie of geloofsafval, op basis van de officiële strafwet of op basis van de bevoegdheid van lokale sharia*-

hoven. Soms wordt apostasie werkelijk bestraft met de doodstraf (Saoedi-Arabië, Yemen, Soedan, Somalië, Iran, de deelstaten Kelantan en Teregganu in Maleisië) maar meestal met gevangenisstraffen en boetes (Marokko). Naast het juridische proces zijn er landen waar mensen mishandeld worden in gevangnissen, of vermoord door eigen familie of fanatieke meutes.

Marokko bijvoorbeeld bestraft (strafwet artikel 220) het 'aantasten van een moslim zijn geloof of hem bekeren tot een ander geloof' met gevangenis, boetes en het sluiten van 'de plaats van het delict' (boekenwinkels, huiskerken, krantenredacties, radio- en televisiezenders). Op basis van deze wet worden bekeerlingen opgesloten (drie jaar en langer), huiskerken gesloten, evangelisten het land uitgezet, christelijke literatuur en bijbels in het Arabisch verboden. In Egypte verliezen bekeerlingen al hun burgerrechten en erfrechten. Hun bankrekeningen worden geblokkeerd. Het wordt hun verboden om hun religie te wijzigen op hun paspoort. Andere bekeerlingen worden opgesloten (en mishandeld) onder het mom van strafwetten tegen 'sociale onrust' of voor 'nationale eenheid'. In Turkije worden bekeerlingen en evangelisten opgepakt op basis van het 'verstoren van de vrede', 'belediging van de islam', 'het uitvoeren van niet-toegestane activiteiten' en 'het verspreiden van gevaarlijke literatuur'. Gerechtshoven draaien de arrestaties wel terug, maar pas nadat de slachtoffers lang genoeg zijn vastgehouden en in hechtenis mishandeld.

De islamitische wetten tegen apostasie en blasfemie* vormen het belangrijkste instrument met betrekking tot repressie van niet-moslims (van christendom tot atheïsme*) en hervormingsgezinde moslims. Ze zijn het wapen bij uitstek van de religieuze orthodoxie om het primaat van de islam in stand te houden en nieuwe, onorthodoxe manieren van denken onmogelijk te maken. De fundamentalistische prediker Yusūf al-Qaraḏāwī* (*1926) stelde ooit dat zonder deze repressieve wetten de islam zou leeglopen.

Zie: apostasie (religieuze terminologie)

Blasfemie - tajdief (*tajdīf*): wetgeving

Onder invloed van het sharia*-denken zijn in bijna alle moderne rechtstelsels van hedendaagse islamlanden straffen tegen blasfemie* opgenomen. De straffen hierop variëren van boetes en gevangenisstraf (Egypte, Marokko) tot de doodstraf (Somalië, Soedan, Afghanistan, Pakistan, Iran, Saoedi-Arabië) en ze worden effectief uitgevoerd.

Eén van de bekendste gevallen is Pakistan waar sectie 295-C van de strafwet officieel een verplichte doodstraf oplegt voor het 'besmeuren

van de naam van Mohammed*, en sectie 295-B levenslange opsluiting oplegt voor 'het besmeuren van een kopie van de koran*'. In Egypte kan men worden veroordeeld voor blasfemie op basis van de Egyptische strafwet, artikel 98F ('een goddelijk geopenbaarde religie besmeuren') of artikel 176 ('oproepen tot sektarisch geweld'). In juni 2014 werd de Kopt Kerolos Shouky Attallah (29) bijvoorbeeld bestraft met zes jaar gevangenis wegens blasfemie voor het liken van een Facebook-pagina van christelijke bekeerlingen uit de islam. Lokale moslims dienden klacht in en vernietigden ook zijn huis samen met eigendommen van andere koptische christenen. Er is een algemene tendens naar versterking van de blasfemiewetten tegenover religieuze minderheden en islamkritische moslims. In Iraaks Koerdistan bijvoorbeeld krijgt men sinds 2012 tot tien jaar gevangenis en boetes van 50.000.000 dinar (43.029 dollar) voor het 'bespotten van God' en 'het beledigen en denigrerend voorstellen van de profeten'. In Bangladesh staat de regering onder druk van fundamentalisten* om sterkere blasfemiewetten in te voeren, al kan men al tot twee jaar gevangenis krijgen voor 'het beledigen van iemands religie'.

Deze fundamentalistische dynamiek wordt mede in gang gezet door de Organisatie voor Islamitische Coöperatie* (OIC, 57 landen), die tijdens de periode 1998-2011 binnen de Verenigde Naties openlijk voor een wereldwijd verbod op 'blasfemie' pleitte. In 2011 werd met de steun van Amerika en de Europese Unie een verzwakte resolutie tegen 'religieuze intolerantie' unaniem goedgekeurd die echter dezelfde verdoken doelstelling heeft. De strijd voor wetten tegen vermeende 'blasfemie' (i.c. kritiek op de islam) werd sindsdien geleid door de Arabische Liga (22 landen), die in november 2013 een algemeen model van een wet tegen blasfemie opstelde voor alle Arabischtalige landen. Sommige islamlanden (zoals Turkije en Iran) willen dat het 'lasteren' van de islam en Mohammed op internationaal niveau wordt aangepakt en strafrechtelijk verboden.

Zie: blasfemie (religieuze terminologie)

Bloedgeld - dieya (*diyya*)

Bloedgeld is een principe uit het islamitische recht waarbij de nabestaanden van de moord op een familielid kunnen afzien van bloedwraak door middel van een financiële tegemoetkoming van de dader of zijn stam.

Zie: eerwraak